

УДК 1:37

ЧУБАРЕВА О. О.,
викладач, Національний педагогічний університет
ім. М. П. Драгоманова
(Україна, Київ) E-mail: gileya.org.ua@gmail.com

ЕСТЕТИЧНЕ В ЖИТТІ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА І ЛЮДИНИ

Аналізується природа, сутність та роль естетичного в житті сучасного суспільства, зокрема, молоді та студентів; автор доводить, що серед багатьох важливих аксіологічних доміант життєдіяльності людини особливе місце і роль займає естетичний компонент. І це зрозуміло. Найголовнішою відмінністю її від тваринного світу є естетичне ставлення до дійсності, здатність до її перетворення за законами краси. Естетичне входить у плоть і кров людини, визначає її гуманістичне ставлення до природи, суспільства і до самої себе, спонукає до активності, творчості. В наші дні естетичний компонент як цінність в аксіологічній палітрі студентської молоді виявився приниженим. Особливо він потерпає від загальної прагматизації життєвого процесу, несправедливої приватизації, безсистемного насадження ринкових відносин, корупції тощо. Відродження естетичного є завданням співрозмірним з відродженням живого духу молоді, життєвої краси, креативності, творчості.

Ключові слова: людина, суспільство, естетичне, освіта, культура, виховання

Дослідження естетичних цінностей і орієнтирів сучасного суспільства, особливо, молоді є актуальним і невідкладним завданням філософської теорії. В українській національній культурі феномени краси, прекрасного, гармонійного традиційно відігравали центральну роль. Нині він виявився приниженим. Враховуючи це, надзвичайно важливо дослідити, яким чином сучасна масова культура, інформаційна цивілізація, постійна економічна криза і перманентні світоглядно-ціннісні трансформації впливають на прагнення української молоді, яка генетично залишається естетико-центричною, до реалізації власних аксіологічних устремлінь в сфері краси, мистецтва, гармонійного влаштування власного побуту тощо. «Актуальність дослідження процесу формування естетичної свідомості студентської молоді обумовлена потребами подолання своєрідного «естетичного голоду», в ситуацію якого потрапила молодь, зокрема студенти, наприкінці ХХ – на початку ХХІ століття в період розгортання глобалізації та інформаційної революції. Численні соціологічні обстеження молоді свідчать, що естетичні пріоритети перемістились на периферію ціннісних орієнтацій студентів, стали майже не помітними на фоні прагматичного світогляду, що поступово охоплює все більш широкі кола молоді. Останнє негативно позначається на емоційному стані молодих людей, їх ставленні один до одного, оточуючих і до самих себе. «Естетичне» в цій ситуації існує, скоріш, як своєрідна мода, захоплення. Воно відривається від таких цінностей, як «істина» і «добро», й тому не може повною мірою забезпечити одвічно естетичне ставлення людини до дійсності. Повернення молоді до дійсних, а не ілюзійних естетичних цінностей є

завданням, без вирішення якого неможливо говорити про розвиток творчості, високу духовну атмосферу, загальнолюдські цінності» [1, с. 3]. Особливу роль у формуванні особистісного відчуття прекрасного завжди відіграла освіта. В сучасному світі важливо, щоб значну відповідальність за формування і розвиток естетичних орієнтирів молоді брала на себе вища освіта. У зв'язку з цим, в нашому дослідженні актуалізується низка вимірів феномену естетичного в аксіологічній палітрі саме студентської молоді як соціального прошарку, що відрізняється особливою активністю, прогресивністю поглядів, креативністю життєтворчої орієнтації.

В сучасних соціокультурних та цивілізаційних умовах, не зважаючи на різноманіття інформаційно-знакової, іміджевої, брендової продукції, насправді не відбувається естетизація життєвого простору людини на засадах високої естетики і гармонійного розуміння прекрасного. Скоріше, спостерігається нівеляція загальних законів краси на догоду певним комерційно-масовим потребам в споживанні інформаційних образів. Це, безумовно, веде до зниження естетичної вихованості особистості, до збіднення її світоглядно-аксіологічного простору. «Проаналізований стан сучасної культури і характер актуалізованих суспільстві художньо-естетичних цінностей дає підстави стверджувати, що сьогодні спостерігається зниження впливу високих цінностей художньої культури і мистецтва на процеси суспільно-культурної комунікації, на процеси виховання майбутніх спеціалістів у будь-якій галузі знання. Така ситуація вимагає удосконалення навчально-виховного процесу у вищих освітніх закладах, висуває завдання формування пріоритетної системи справжніх духовних, художньо-естетичних цінностей. Тому естетичне й поліхудожнє виховання сучасної молоді, майбутніх спеціалістів, набуває особливого сенсу й актуальності» [2, с. 112]. Визначення освітньо-філософських принципів такого виховання є важливим завданням, з огляду на те, що криза естетичності сучасного молодого покоління носить загальносвітоглядних, культурно-цивілізаційний характер. Враховуючи це, одним з ключових завдань філософії освіти, з нашої точки зору, є всебічне дослідження можливостей впливу вищої освіти на формування і трансформацію феноменологічно-естетичної структури аксіологічної палітри сучасної української студентської молоді.

При цьому, важливим є не лише загальноцивілізаційний контекст нівеляції естетичних цінностей, але й ситуація, що складається безпосередньо в нашій країні. За радянських часів значною мірою було втрачено традиційне естетичне світоглядне налаштування, притаманне саме українцям, а в пострадянському кризовому суспільстві до цього додалася постійна світоглядно-ціннісна криза, що не дозволяє молоді із впевненістю покладатися на певні традиції, національні естетико-побутові звички, досвід вилаштування гармонійного стилю життя попередніх поколінь. «Виникнення та загострення соціально-економічних, морально-етичних, релігійних та інших проблем сучасного суспільства потягло появу негативних тенденцій в естетичному розвитку та вихованні сучасної студентської молоді. Піддалися деформації естетичні уявлення, ціннісно-естетичні орієнтації, естетичні смаки

студентської молоді» [3, с. 251]. У зв'язку з цим, в теорії і практиці вищої освіти складається необхідність пошуку нових шляхів та засобів, а також найдоступніших ресурсів, які нададуть можливість, з одного боку, нейтралізації змальованого негативного впливу, а з іншого – підвищення ефективності процесу естетичного виховання студентів. Дана проблематика є ключовим предметом актуалізації в нашому дослідженні.

Студенти – це та соціальна група, що є духовно-творчим ядром суспільства. Саме студентська молодь є ключовим джерелом енергії та орієнтації на подальше розбудовування суспільства, підняття духовних національних стандартів на нові висоти. У зв'язку з цим, а також з тим, що українська держава і громадянське суспільство орієнтовані на подальшу розбудову демократичного ладу, в системі вищої освіти має бути приділена значна увага саме естетичному вихованню студентів, що є запорукою активного розвитку духовних характеристик молоді. «Сучасний етап демократичного розвитку українського суспільства спрямовано на розв'язання актуальних проблем становлення особистості та формування її громадянської свідомості, здатності сприймати, розуміти та примножувати цінності духовної культури. У їх вирішенні суттєве місце належить питанням, пов'язаним із залученням студентської молоді до світу прекрасного, набуттям нею досвіду творчого освоєння та використання естетичних цінностей. Звідси пріоритетного характеру набувають завдання ефективної організації естетичного виховання студентської молоді, використання на практиці найважливіших форм і засобів впливу на її естетичну свідомість і поведінку» [4, с. 3]. Враховуючи це, актуальність нашого дослідження зумовлюється як загальнокультурними і цивілізаційними тенденціями, так і конкретними проблемами розвитку національної системи вищої освіти, в якій саме естетично-аксіологічний сегмент все ще знаходиться витісненим на другий план. Таким чином, в концептуально-теоретичних філософсько-освітніх розвідках важливо всіляко актуалізувати дослідження феномену естетичного в аксіології студентської молоді.

Перед тим як переходити до визначення сутнісно-структурних характеристик феномену естетичних цінностей саме студентської молоді, необхідно звернутися до аналізу загального поняття «естетичного» як цінності в сучасному філософсько-культурологічному дискурсі. В цьому аспекті, необхідно відмітити, що «естетичне як одна з найвищих ознак людської духовності пронизує всі сфери людського буття. Стикаючись з будь-яким природним або соціальним явищем, кожний індивід має можливість оцінювати його не тільки з позиції користі, прагматичних установок, але й з точки зору його краси, яка може доставляти йому духовну насолоду» [5, с. 8]. Отже, аксіологічну природу естетичного можна визначати як іманентно притаманну людині, особистості здатність конкретно-оцінюючи ставитися як до світу загалом, так і до окремих речей, явищ і процесів. Оцінка в системі «краса – потворність», за всієї її різноманітності, є невід'ємною характеристикою людської особистості, що особливо важливо в молодому віці – на етапі світоглядно-аксіологічного особистісного становлення.

Прояви «естетичного» як цінності, що є одним з ключових елементів структури аксіологічної палітри будь-якої людини, можуть бути найрізноманітнішими. Важливо, щоб такі прояви були спрямовані в творче, а не руйнівне русло, до розвитку комунікативних можливостей людини, а не до конфронтації та конфлікту. На нашу думку, саме цінності краси є тими аксіологічними орієнтирами, що в найбезпосередніший спосіб здатні об'єднувати людей, встановлювати духовний контакт між особистостями і цілими культурами. «У структурі духовних цінностей особистості важливе місце займають естетичні цінності та мистецтво, яке є продуктом художньо-творчої діяльності. Студентська молодь, яка має бути інтелектуальною і морально-естетичною елітою суспільства, особливо потребує уваги до рівня розвитку естетичної і художньої культури, художньо-естетичної вихованості. Невипадково цією проблемою опікуються вчені та практики, педагоги, психологи, соціологи, естетики різних країн світу, наголошуючи на посиленні уваги до проблеми формування естетичної свідомості у студентської молоді, підростаючих поколінь в контексті сучасної масової культури. Значна увага в сучасній теорії естетичного виховання та освітній практиці приділяється розробці таких понять як естетичний досвід і естетична свідомість, художнє і естетичне виховання, естетичні цінності і ідеали» [там же, с. 3]. Весь цей категоріальний апарат в нашому дослідженні виводиться саме на рівень дослідження конкретного предмету – естетичної свідомості студентської молоді. Фактори молодого віку, знаходження в культурному просторі університету, специфіка комунікативних проявів в даному контексті надзвичайно важливі як фактори особливого входження цінності «естетичного» в аксіологічну палітру сучасної студентської молоді. Університет як специфічне середовище допомагає молодій людині певним чином відгородитися від зовнішнього простору омасовлених стереотипів і стандартів, свідомо поставитися до формування цілісного особистісного відчуття єдності знання, моралі та естетичних почуттів.

В загальнофілософському, культурологічному, психологічному, педагогічному дискурсі «естетичне» як цінність визначається одним з ключових пріоритетів в процесі формування особистості молодої людини, а також у розвитку духовно-енергетичних механізмів самовияву та самореалізації цієї особистості. Тут важливо звертати особливу увагу на те, які саме фактори можуть сприяти адекватному і креативному розвитку естетичної свідомості студентської молоді в процесі навчальної, виховної, культуротворчої діяльності в стінах вищого навчального закладу. «Естетична свідомість – форма суспільної свідомості, що розкриває багатство естетичного відношення людини до світу, відображає її активне прагнення до гармонії, досконалості, краси, ідеалу. Найбільш вагомими факторами, що зумовлюють стан естетичного виховання у вищих навчальних закладах є: естетична освіта і естетична інформованість; інтерес до мистецтва і здатність естетично сприймати його та оцінювати з точки зору загальнолюдського і національного естетичного ідеалу; естетичне середовище, освітньо-культурний рівень розвитку, естетично-моральні основи спілкування, естетичне ставлення до праці, участь студентів в різних видах

художньо-естетичної творчості, засоби естетичного виховання, якими є творчо-продуктивна праця, навколишнє середовище, поведінкова діяльність і побут» [1, с. 16 – 17]. Всі перелічені фактори мають вибудовуватися в певну цілісність, систему естетичного світосприйняття, в систематичне прилучення молоді до аксіологічних орієнтирів прекрасного. Саме з такою метою надзвичайно важливо в кожному університеті формувати відповідний культуротворчий простір, що з естетичної точки зору охоплював би і навчальну, і виховну, і мистецьку, і організаційну, і громадську діяльність молоді.

В сучасному освітньо-філософському і психолого-педагогічному вітчизняному дискурсі існує достатньо розвинений теоретико-методологічний апарат дослідження проблем естетичного виховання студентів в українських університетах. «Проблеми естетичного виховання учнівської молоді займають чільне місце в українській педагогічній науці. Слід вказати на оригінальні підходи до естетичного виховання у педагогічних теоріях і практиці видатних педагогів С. Миропольського, В. Верховинця, А. Макаренка, В. Сухомлинського та ін., на їхні ідеї про необхідність створення системи безперервної естетичної освіти і виховання учнівської молоді. Вища школа історично була створена як середовище не просто культури, а й джерело народження вищих духовних цінностей, у тому числі й естетичних. У вищій школі, яка здійснює професійну підготовку, на завершальну стадію переходить процес формування світоглядних установок особистості (світосприйняття, світорозуміння, світовідношення). Навчання у вищому закладі освіти – це момент, коли молода людина здійснює вибір смислу життя, в тому числі і відповідно до естетичних ідеалів» [6, с. 3]. Незважаючи на те, що в науковій літературі існує достатня кількість досліджень, присвячених розвитку естетичної свідомості студентів, з нашої точки зору, існує нагальна необхідність конкретного аналізу феномену «естетичного» саме в загальній аксіологічній палітрі сучасної студентської молоді. Такий аналіз обов'язково має бути багатофакторним і таким, що враховуватиме різні прояви життєдіяльності сучасного студентства: від побутової до громадсько-політичної, від навчально-наукової до практично-професійної.

Важливо відмітити, що формування естетично-аксіологічної особистісної палітри молоді людини саме в університетському середовищі відбувається на принципах цілісності та взаємопов'язаності з іншими елементами світоглядно-ціннісної структури особистості. Естетичні орієнтири, прагнення, переживання студента безпосередньо пов'язуються із його навчальною, науково-дослідною, організаційно-громадською, побутово-відпочинковою та іншими видами діяльності. «Процес художньо-естетичного виховання здійснюється в цілісному педагогічному процесі університету на таких засадах: взаємодія науково-теоретичного та художньо-творчого пізнання; створення в університеті естетичного середовища, яке є неповторним емоційним фоном збудження світлих почуттів радості, задоволення; розкриття естетичних аспектів науки, краси пошуку істини, насолоди від опредметнення духовних цінностей людства; естетична спрямованість взаємодії викладача і студента, повне

порозуміння і естетична насолода від діалогу і форми спілкування; естетика відносин, поведінки, загальної культури, інтелігентності викладача і студента; естетичні аспекти змісту освіти, які потребують естетичного сприймання на аксіологічних і гедоністичних засадах як естетичної цінності; надання педагогічному процесу рис художнього образу, твору мистецтва; емоційна насиченість, витонченість, естетична виразність викладення матеріалу; культура думки і краса слова; мажорна, поетична тональність навчального процесу; образність мислення, постійне спілкування з мистецтвом як засобом пізнання естетичних переживань; естетичний дизайн приміщень та аудиторій, створення садово-паркової культури на території університету; створення естетико-інформаційного поля університету, естетики образу життя студентської молоді» [5, с. 11 – 12]. Враховуючи це, важливе завдання, що постає перед сучасною філософією освіти, полягає у всебічному визначенні тих факторів, що впливають на формування естетичної складової в структурі аксіологічної палітри сучасної студентської молоді. Врахування всього комплексу таких факторів та концептуально-теоретичному рівні дозволяє ефективно вибудовувати стратегії та виробляти конкретні педагогічні інструменти повноцінного естетично-виховного впливу, який сприятиме активному розвитку особистісно-професійних та духовних властивостей кожної молодої людини.

Сьогодні в філософсько-культурологічному дискурсі ще не існує цілісної концепції того, що ж являє собою процес естетичного виховання студентської молоді. Широкий теоретичний, концептуальний, понятійно-категоріальний розмаї досліджень і поглядів є не достатньо впорядкованим і проаналізованим. В цілому, системний аналіз проблеми дозволяє визначити естетичне виховання студентської молоді як: 1) напрям суспільної діяльності, спрямований на зміцнення взаємозв'язку естетичного ставлення студентів до дійсності з найважливішими формами суспільної свідомості та формування у них наукового світогляду, морально-правової свідомості, художньо-естетичного досвіду; 2) умову функціонування цінностей художньої культури, глибокого сприймання та розуміння студентами творів художньої літератури, музики, образотворчого, театрального та інших видів мистецтва; 3) спосіб набуття студентською молоддю необхідного професійного досвіду, розвитку професійних якостей (духовних, психологічних, комунікативних, пізнавальних, організаторських, креативних), здійснення професійної діяльності з урахуванням вимог естетичної культури суспільства; 4) основу самореалізації студентської молоді за законами краси, виявлення естетичної активності та естетичного ставлення до навколишньої дійсності й мистецтва, розвитку естетичних інтересів, потреб, уявлень, знань, понять, умінь та способів естетичної діяльності [див.: 4, с. 3]. З нашої точки зору існує актуальна необхідність вироблення концептуально-теоретичної парадигми, яка б на світоглядно-ціннісному та філософсько-освітньому рівні зафіксувала б ключові принципи вибудовування цілісного університетського простору прищеплення молоді цінностей високої естетики, без яких неможливе формування високодуховної особистості майбутнього професіонала й інтелігента.

Поки що ж необхідно відмітити, що в більшості українських ВНЗ естетичне виховання проводиться здебільшого засобами мистецької активності студентів. Мистецька діяльність, звичайно, є важливим пріоритетом у розвитку особистісного відчуття прекрасного. Водночас, почуття краси має формуватися на постійній, системній основі, що може забезпечуватися тільки комплексним сприйняттям всіх видів діяльності через призму феномену «естетичного». Реальна практика організації естетичного виховання у вищих навчальних закладах України засвідчила, що естетичне виховання як правило здійснювалось засобами мистецтва, у межах художньої самодіяльності. Залишається невикористаним і до нашого часу виховний потенціал таких засобів естетичного виховання, як природа, предметне середовище, праця, краса людини і людського спілкування. Аналіз теорії естетичного виховання у вітчизняній науці сучасного періоду, практики організації естетичного виховання в різних вищих навчальних закладах України дозволяє визначити певні тенденції, що склалися в естетичному вихованні студентської молоді напочатку XXI ст.: 1) естетичне виховання молоді розглядається в контексті духовного розвитку особистості, утверджуються аксіологічні підходи до художньо-естетичного виховання; 2) пріоритет в естетичному вихованні на сучасному етапі надається мистецтву як найважливішому засобу духовного перетворення особистості й формування в неї ціннісних орієнтацій; 3) плюралістичне співіснування різних поглядів на сутність естетичного і художнього виховання в історичній ретроспективі й сьогоденні, у світових і регіональних вимірах; 4) орієнтація вищої освіти у XXI столітті в Україні на культуротворчі й особистісно-розвивальні функції особистості зумовлюють естетизацію освітнього простору і навчально-виховного процесу; 5) зростання уваги до використання національних художньо-естетичних традицій у естетичному вихованні, до проблем художньо-естетичної творчості; 6) посилення уваги до естетико-екологічної культури майбутнього фахівця; до релігійного виховання, яке спирається на значний естетичний потенціал; 7) підвищення інтересу і рівня наукової розробки проблем естетичного виховання в дальньому зарубіжжі; 8) зниження вартості художніх цінностей, яке веде до утвердження споживацької психології молоді, антиестетичний вплив «індустрії розваг», її спрямованість на збудження почуттів насильства, жорсткості, конформізму; 9) визнання естетичного виховання як найважливішого чинника розвитку в студентській молоді ідеалів добра й краси в умовах мас-медіа-освіти; 10) значне скорочення теоретичних і практичних розробок проблем естетичного ставлення до праці, до естетики побуту, естетики поведінки [див.: 6, с. 10 – 11]. Врахування цих тенденцій, а також вироблення цілісної освітньо-виховної програми протидії негативним наслідкам окремих тенденцій є важливим завданням сучасної університетської спільноти України. Наше дослідження орієнтоване саме на систематизацію, вироблення цілісного концептуально-теоретичного комплексу, орієнтованого на вирішення проблем естетичного виховання студентської молоді в сучасних складних глобальних, національних, соціально-трансформаційних та культурно-кризових реаліях, в

які потрапляє кожна молода людина на етапі становлення власної особистості, вибору аксіологічних пріоритетів власної життєдіяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Богданова Н.Г. Естетична свідомість студентської молоді в сучасній Україні в контексті глобалізаційно-інформаційного аналізу. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук. Спеціальність: 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії / Наталія Богданова. – К., 2007. – 22 с.
2. Пішун С.Г. Формування культури дозвілля студентів вищих навчальних закладів в умовах роботи студентського клубу. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Спеціальність: 13.00.07 – теорія і методика виховання / Сергій Пішун. – К., 2005. – 23 с.
3. Сергієнко А.В. Ціннісний пріоритет естетичної культури сучасного студента: теорія і практика / А.В. Сергієнко // Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць. Психологія. Педагогіка. – К.: Київський університет ім. Б. Грінченка, 2014. – № 22. – С. 54 – 59.
4. Кохан І.І. Естетичне виховання у процесі особистісного та професійного розвитку майбутнього фахівця / І.І. Кохан // Наукова скарбниця освіти Донеччини. Науково-методичний журнал. – 2013. – № 1 (14). – С. 117 – 119.
5. Панченко Л.М. Формування ціннісних орієнтацій молоді в період системної трансформації українського суспільства. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук. Спеціальність: 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії / Леся Панченко. – К., 2003. – 21 с.
6. Бані-Исса Х.М.Д. Естетичне виховання у вищих навчальних закладах України у сучасний період. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Спеціальність: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки / Халдун Мохамед Джабер Бані Исса. – Луганськ, 2002. – 16 с.

REFERENCES

1. Bohdanova N.H. Estetychna svidomist' student-s'koyi molodi v suchasniy Ukrayini v konteksti hlobalizatsiyno-informatsiynoho analizu. Avtoreferat dysertatsiyi na zdobuttya naukovoho stupenya kandydata filosofov'kykh nauk. Spetsial'nist': 09.00.03 – sotsial'na filosoifiya ta filosoifiya istoriyi / Nataliya Bohdanova. – K., 2007. – 22 s.
2. Pishun S.H. Formuvannya kul'tury dozvillya studentiv vyshchyykh navchal'nykh zakladiv v umovakh roboty student-s'koho klubu. Avtoreferat dysertatsiyi na zdobuttya naukovoho stupenya kandydata pedahohichnykh nauk. Spetsial'nist': 13.00.07 – teoriya i metodyka vykhovannya / Serhiy Pishun. – K., 2005. – 23 s.
3. Serhiyenko A.V. Tsinnisnyy priorytet estetychnoyi kul'tury suchasnoho studenta: teoriya i praktyka / A.V. Serhiyenko // Pedahohichna osvita: teoriya i praktyka: Zbirnyk naukovykh prats'. Psykholohiya. Pedahohika. – K.: Kyiv's'kyu universytet im. B. Hrinchenka, 2014. – № 22. – S. 54 – 59.
4. Kokhan I.I. Estetychne vykhovannya u protsesi osobystisnoho ta profesiynoho rozvytku maybutn'oho fakhivtsya / I.I. Kokhan // Naukova skarbnytsya osvity Donechchyny. Naukovo-metodychnyy zhurnal. – 2013. – № 1 (14). – S. 117 – 119.
5. Panchenko L.M. Formuvannya tsinnisnykh oriyentatsiy molodi v period systemnoyi transformatsiyi ukrayins'koho suspil'stva. Avtoreferat dysertatsiyi na zdobuttya naukovoho stupenya kandydata filosofov'kykh nauk. Spetsial'nist': 09.00.03 – sotsial'na filosoifiya ta filosoifiya istoriyi / Lesya Panchenko. – K., 2003. – 21 s.

6. *Bani-Issa Kh.M.D. Estetychne vykhovannya u vyshchyykh navchal'nykh zakladakh Ukrainy u suchasnyy period. Avtoreferat dysertatsiyi na zdobuttya naukovooho stupenya kandydata pedahohichnykh nauk. Spetsial'nist': 13.00.01 – zahal'na pedahohika ta istoriya pedahohiky / Khaldun Mokhamed Dzhaber Bani Issa. – Luhans'k, 2002. – 16 s.*

ЧУБАРЕВА О. А., преподаватель, Национальный педагогический университет им. М. П. Драгоманова (Киев, Украина) E-mail: gileya.org.ua@gmail.com

ЭСТЕТИЧЕСКОЕ В ЖИЗНИ СОВРЕМЕННОГО ОБЩЕСТВА И ЧЕЛОВЕКА

Анализируется природа, сущность и роль эстетического в жизни современного общества, в частности, молодежи и студентов; автор доказывает, что среди многих важных аксиологических доминант жизнедеятельности человека особое место и роль занимает эстетический компонент. И это понятно. Самым главным отличием ее от животного мира является эстетическое отношение к действительности, способность к ее преобразования по законам красоты. Эстетическое входит в плоть и кровь человека, определяет его гуманистическое отношение к природе, обществу и к самому себе, побуждает к активности, творчества. В наши дни эстетический компонент как ценность в аксиологической палитре студенческой молодежи оказался униженным. Особенно он страдает от общей прагматизации жизненного процесса, несправедливой приватизации, бессистемного насаждения рыночных отношений, коррупции и тому подобное. Возрождение эстетического является задачей соизмеримым с возрождением живого духа молодежи, жизненной красоты, креативности, творчества.

Ключевые слова: человек, общество, эстетическое, образование, культура, воспитание.

CHUBAREVA, OLGA, преподаватель professor, National Pedagogical University. *Drahomanov* (Kyiv, Ukraine) E-mail: gileya.org.ua@gmail.com

THE AESTHETIC IN MODERN SOCIETY AND HUMAN

Analyzes the nature, essence and aesthetic role in modern society, including youth and students; The author argues that among the many important landmarks of human axiological special place and role is an aesthetic component. This is understandable. The main difference from the animal world it is an aesthetic relationship to reality, its ability to transform the laws of beauty. The aesthetic is in flesh and blood person, humanist defines its relationship to nature, society and himself, encourages activity, creativity. Nowadays aesthetic component as a value in Axiological palette of students was humiliated. In particular, he is suffering from total pragmatism life process, unfair privatization, indiscriminate planting of a market economy, corruption and so on. Renaissance aesthetic is the task of living commensurate with the resurgence of the spirit of youth, vitality, wellness, creativity, creativity.

Keywords: man, society, aesthetic, education, culture, education

*Стаття надійшла до редколегії 05.04.16 р.
Рекомендовано до друку 10.04.16 р.*